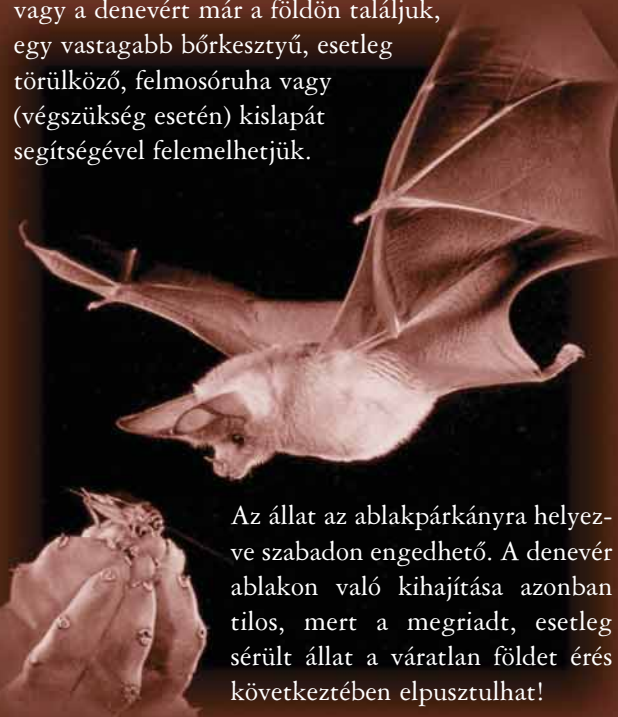

Mit tegyünk, ha denevér repül be az ablakon?

Semmi esetre se kezdjük üldözni az állatot! Egy viszonylag nagy szoba sem nyújt a nagytestű denevérek többségének akkora szabad légteret, hogy abban akadálytalanul tudjanak repülni. Nyugodt manőverezési lehetőségek és alkalmas kapaszkodóhelyek hiányában a falon megpihenni vágyó megrémült állat rövid időn belül megcsúszik és a szoba berendezési tárgyaira vagy közvetlenül a földre esik.

Ahova a denevér berepült, onnan általában ki is tud jutni! Tárjuk ki az ajtót, ablakot, tegyük szabaddá a kirepülés útját (húzzuk el az ablak előtti függönyt), így a szobába betévedt denevér valószínűleg távozni fog. A lámpafény a denevér tájékozódó képességét alapvetően nem befolyásolja, de jobb, ha ilyenkor lekapcsoljuk a villanyt, ez az állapot jobban hasonlít a természetes körülményekre. Ha mégsem találna ki, vagy a denevért már a földön találjuk, egy vastagabb bőrkesztyű, esetleg törülköző, felmosóruha vagy (végszükség esetén) kislapát segítségével felemelhetjük.

Az állat az ablakpárkányra helyezve szabadon engedhető. A denevér ablakon való kihajtása azonban tilos, mert a megriadt, esetleg sérült állat a váratlan földet érés következtében elpusztulhat!

Szabad kézzel sose érintsük az állatot, mert mint bármely vadállat, védekezni fog a kézbevetel ellen, haraphat is! A szabadon engedést minden esetben sötétedés után végezzük. Ha napközben találunk az állatra, várjuk meg az estét. A legjobb tárolóeszköz a kartondoboz, mely ha kicsi, üssünk rá egy ceruzával, tollal 20-30 lyukat. Időközben az állat „bealudhat”, de az ablakpárkányon (mindig magas helyre tegyük!) felébreszti magát. Ha a denevér láthatóan valamilyen sérülést szenvedett (képtelen repülni, vérzik, láthatóan csonttörést szenvedett), hívjunk állatvédelmi szakembert, megérkezéséig pedig egy kisebb, zárt vagy lefedett kartondobozban tarthatjuk a bőregetet.

Fontos tudni! Bármely, védett fajt (így a denevéreket is), vagy annak élőhelyét érintő tevékenység esetén be kell szerezni az illetékes természetvédelmi hatóság (nemzeti park) engedélyét. Különösen érvényes ez a panelépületek szigetelésére, az ezt természetvédelmi szempontból szakszerűtlenül végző munkások védett denevérek tömkelegét pusztíthatják el illegálisan!

KÖTHÁLÓ

Kiadta:

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata • www.kothalo.hu
Készítette: Magyar Denevérvédelmi Alapítvány
hunbat@matavnet.hu - Gombkötő Péter elérhetősége
Csalán Környezet- és Természetvédő Egyesület
Grafika: EckArt • Fotók: BFNPI Archivum 2003.

Egyéb elérhetőségek denevérről kapcsolatban:
Bihari Zoltán, Debrecen, email: bihari@helios.date.hu
Balogh Sándor, ANPI, email: info.anp@axelero.hu
Dombi Imre, DDNPI, email: imreka@freemail.hu
Fehér Csaba, BFNPI, email: fhollo@freemail.hu
Szatyor Miklós, ÖNPI, email: batmiki@freemail.hu
Molnár Viktor, Bp, email: vmolnar@univet.hu

Ne üldözd a denevért!

Denevérekkel gyakran találkozhatunk lakóhelyünk környékén. Panellakóként leggyakrabban a korai denevér válik szomszédunkká, mely az európai fajok között nagy termetű, egész testén vörösesbarna színű, selymes bundájú denevérfaj. Testfelépítése robusztus, ennek ellenére mozgása gyors. Nemcsak faodvakban, hanem barlangok bejárati szakaszán található kisebb üregekben, repedésekben gazdag sziklafalak réseiben is megbújik. Esetenként más denevérfajokkal együtt fordul elő, hidegebb teleken nagy számban elpusztul.

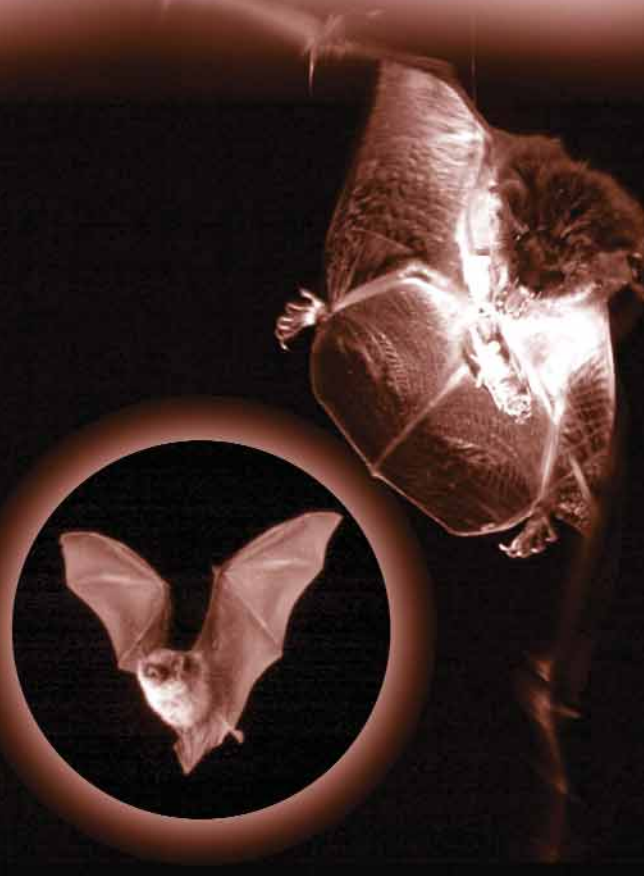
Nyáron a hímek és nőstények külön kolóniákat alkotnak, de a hímek néha magányosan élnek. Vonuló faj, gyűrűzési eredmények alapján tudjuk, hogy egyes populációi nyár végén Észak- és Kelet-Európából tömegesen délnyugati irányba vonulnak. Ritkán nappali vonulása is megfigyelhető. Már naplemente előtt éjszakai vadászatra indulhat, különösen ősszel, fagymentes téli napokon pedig esetenként már fényes nappal, a délutáni órákban is megfigyelhetők vadászó példányai. Az éjszaka közepén táplálkozásában szünetet tart, majd napkelte előtt ismét vadászik. Táplálékként elsősorban éjszakai lepkéket, repülő bogarakat, pl. cserebogarat fogyaszt.

A faj jogi helyzete, a hazai állományokra vonatkozó szabályok

Hazánkban védett faj, egy példányának pénzben kifejezett értéke 10.000 Ft.

A faj védelmét biztosító jogszabályok:

- 1994/18. Nemzetközi szerződés a környezetvédelmi és területfejlesztési minisztertől, Megállapodás az európai denevérfajok populációinak megőrzéséről
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről,
- 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről

Miért repülnek be a denevérek a nyitott ablakon?

A denevérek szempontjából aktív periódus – április elejétől október végéig – második felében a fiatal denevéregyedek repképessé válnak, de még gyakorlatlanok szálláshelyük pontos meghatározásában. A fiatal példányok tehát tájékozódási hiba miatt választják a nyitva hagyott nyílászárók réseit lehetséges szálláshelynek.

A megvilágított ablakok előtt repkedő táplálékállatok tömege a denevéreket is vonzza. Az épületekben való megjelenés további oka lehet a denevérek nyárvégi–őszii vonulása is, aminek során a több százas (esetleg ezres) csapatokban vonuló denevérek közül néhány „kiszorul” az épületen kívüli szállásról, vagy éjjel a szobát választja átmeneti szállásául. Nem kizárt az sem, hogy a faj őszi párválasztási időszakában optimális párzóhelyet keres.